

EL PROGRAMA

Publicació del Comitè Comarcal Federalista del Baix Empordà. - Surt els diumenges

Sant Feliu de Guixols, 3 Setembre 1933

Núm. 118

DINAMISME

Un dels motius principals que ha fet coincidir a diverses tendències en una ofensiva més o menys directa contra l'obra que realitza E. R. de C. és la seva voluntat de laborar per a anar de dret a la resolució dels problemes vius que existeixen a la nostra terra.

Els interessos creats, quan veuen en perill llur *stato-quo*, s'esforcen bravamment a voltes, subrepticiament en altres, per a descompondre les articulacions que han de formar la base de solució dels al·ludits problemes.

Així veiem actualment com tots els partits quer epresenten interessos utilitaris, tan li fa que es diguin liberals com conservadors, es mouen en plena nerviositat per a desbaratar el ritme de realitzacions que ha començat el Parlament català.

Un dels projectes que amb major impetuositat s'ha combatut, és el de conreus del camp, que resol el secular problema de la «rabassa morta». Tenint compte que és el que fereix major volum d'interessos, és el que ha mogut més virulència i més brega.

E. R. de C. havia incorporat en el seu programa de solucions aquest aspecte de la terra. L'etern conflicte que vivia, latent o palès, en els camps catalans, conflicte nascut de la injustícia, ha procurat solucionar-lo, mitjançant normes jurídiques, el Parlament de Catalunya.

I aquest fet és el que no poden perdonar-li els rendistes de Barcelona que s'acullien a la benaurança de l'*stato-quo*, seguint la política vuitcentista del *laissez faire, laissez passer*.

Quan E. R. de C. ha volgut actuar amb direccions positives, intervencionistes, s'ha trobat amb l'aixam de veus ferides que han pretès, i segueixen l'intent encara, barrar-li el pas. Creien els liberals minços que la política catalana iria descapdellant-se per camins de vaguetats i d'indiferències davant els problemes nacionals; que no passaria d'actuar dintre l'abstracció i les vacil·lacions. Però, en el moment que, desitjant complir els punts essencials del seu programa, ha volgut plasmar a la realitat les seves orientacions, han sortit a la palestra per a combatre el partit director tots els jocs ofensius, lícits o il·lícits, d'adversaris declarats i d'amics superficials o disfressats.

Aquesta tàctica ofensiva seguirà i és indubtable que s'acrerixera encara.

Es precis dur a la pràctica altres realitzacions del programa d'E. R. de C. Es necessari que es vagi a la incorporació d'altres solucions en altres aspectes de la vida. Tant a Espanya com a Catalunya, res hi havia legislat en ordre a l'esperit humanitari que tendeix a anar reduint la injustícia del viure en les masses. Per aquest motiu, cal obrar resoltament, sense dibitatus, per a incorporar a la realitat present el quadre de problemes que dona forma i substància a la nostra col·lectivitat, és a dir, a la jove democràcia catalana.

A mesura que es segueixi aquest ritme d'activitats, anirà sortint el clam petuós de les veus dolorides (?), no per a planyers, perquè això seria per a ells de resultats superflus, sinó per a treure les dents de la furia i volguer mossegar amb tota la follia dels desesperats i els impotents.

Cada vegada que s'ofereix un cas semblant arreu del món, presenta el mateix caire. La conjunció dels interessos fa tots els possibles per a obstaculitzar els problemes que fereixen la seva vida. I Catalunya no és pas una excepció en el cas general.

Quantes empreses nobles, transcendents, d'eficàcia universal, de valor humà, han fracassat gràcies a la força subterrània o superficial dels interessos materials!

Hem de procurar que tal fet no es produeixi a Catalunya. Si el poble no perd la seva serenitat i la seva intuïció, certament que no passarà pas el fenòmen a la nostra terra.

Per això, cal donar la veu d'atenció a cada moment. Es precis dir i repetir que l'ofensiva actual contra la política directora catalana surt dels baixos fons de la intriga i la desesperança.

Sempre és acceptable la discussió clara, noblement oberta, lògicament expressada. Cap partit polític pot defugir-la ni rebutjar-la. Però, el que no es pot admetre, és el joc sistemàtic i preconcebut d'atacar i de censurar pel sol fet d'entrebancar el curs d'incorporacions democràtiques a la vida pública catalana.

Cròniques del temps

MEDITACIONS DE WALDO FRANK SOBRE LA REALITAT RUSSA.

IV

Waldo Frank acaba les seves meditacions preguntant-se: *Quina posició ha de pendre l'intel·lectualitat americana davant el front soviètic?*

L'escriptor americà veu en el fet de la nova Rússia el naixement d'un món lliure i, singularment, d'una cultura nova, la primera cultura humana que haurà existit.

Per a sostenir aquest estat d'infantament cal, a judici de Frank, la col·laboració de tots els homes de bona voluntat procedents de totes les latituds.

Per a ell, germina en el present esforç rus el nervi eficaç per a posseir la llibertat.

I diu: «Els que encara professen la creença en els valors universals, Déu, veritat, bellesa, han de sentir-se interessats per la nova Rússia.»

Però, afegeix, no és convenient sotmetre's a una imitació sistemàtica dels mètodes i dogmes que regeixen allà. Seria traïr l'esperit de la revolució. Res d'artificials emulacions, que ofeguen l'essència. La ciutat futura que cal construir hem d'edificar-la segons les modalitats del nostre caràcter, restant fidels a les nostres intuïcions i a les nostres necessitats.

En aquest aspecte, Waldo Frank no oblidia la seva progènie occidental. L'espectacle de la Rússia soviètica l'ha impressionat al viu; però ell no vol ni creu útil tancar-se en una identificació absoluta en el procés de reconstrucció que s'opera en les terres russes.

Aquest procés, en tot el que té de vital, s'ha d'estudiar i s'ha d'empènyer. Mes, cal reflexionar que la revolució que es proposa canviar profundament el poble rus és plena de matisos racials, que no poden infiltrar-se a l'ànima de l'occident, perquè

desfigurarien la naturalesa del nostre avenç. El poble rus porta arrelades en el fons de la seva consciència les habituds del servilisme. Obeeix avui la dictadura proletària com obeïa resignadament l'opressió çarista. Aquell poble no havia conegut mai la joia del viure, ni els beneficis de la cultura, ni tan sols l'assegurança de la seva existència.

Avui, materialment, en les seves obscures entranyes, tampoc gaudeix de les al·ludides facultats. Però, almenys, comença a sentir l'esperança d'una transformació que servirà per a que la nova generació, educada en els principis socialistes, pugui aprofitar-se de les ventatges de la nova cultura.

Aquest és el punt central de l'eficàcia que reserva al món la construcció de la nova Rússia.

Cap a la unitat espiritual

«La Rambla» recull les versions que circulen sobre la imminent represa de coordinació tàctica entre els sectors divergents de l'E. R. de C.

A propòsit d'aquest fet, escriu unes paraules ben assenyades i orientades que mereixen l'aplaudiment de tots els republicans catalans.

Del comentari al·ludit retallem les línies que segueixen, particularment expressives i amb les quals restem plenament identificats.

«Una vegada més, nosaltres demanem, en nom de la democràcia catalana, que siguin abandonats els personalismes i els rezels dintre l'Esquerra — directíssimament vinculada a aquestes responsabilitats de la implantació de l'autonomia — i es vagi a una obra d'unitat i de cordialitat. Encara que això costi algun sacrifici. Encara que s'hagi d'abdicar d'alguna posició d'amor propi. Catalunya ens lliga, ens dignifica i ens obliga massa a tots perquè ara, avui, no pugui demanar-se, en nom d'ella, un esforç de bona voluntat a tots els que han sabut servir-la lleialment sempre.»

SERVEI D'AUTOS DE LLOGUER

Robert Marañà

Sta. Llúcia, 25 - St. Feliu de Guixols - Tel. 119

Banc Urquijo Català

Domicili Social: BARCELONA / Pelai, 42

Delegació de Sant Feliu de Guixols

COMPRA - VENDA DE VALORS
CUSTODIA DE VALORS
NEGOCIACIÓ DE CUPONS
COMPTES CORRENTS AMB PESSETES
I MONEDA EXTRANJERA
I TOTA CLASSE DE OPERACIONS
BANCARIES

TRANSPORTS I AUTOS DE LLOGUER

DOMENEC OLIVER

Servei de carga i encàrrecs entre Palafrugell, Palamós i Barcelona

Servei entre Palamós i Caldes de Malavella i de Palamós a Sant Feliu de Guixols i viceversa

PALAMOS

BARCELONA

Passeig Doctor Robert, 2 i 4.- Tel. 46 * Princesa, 11, Tel. 19844.-Urgell, 25, Tel. 35914

Demaneu sempre

les excel·lents gasoses

BATETLes gaseoses **BATET** són fabricades únicament amb sucre**INFORMACIÓ COMARCAL****La Bisbal**

Excursió col·lectiva. — Per al diumenge vinent dia 3, la secció excursionista de la Joventut de l'Ateneu Pi i Margall, té projectada una excursió en autòmibus a les pintoresques viles de Roses i Cadaqués.

No dubtem que aquesta segona excursió organitzada per dita Joventut, serà un èxit com la anterior.

A cada ú lo seu. — En el número anterior al comentar la magnífica impressió del Programa General de Festes editat per en J. Frigola, consignàrem que tots els clixés que il·lustren dita publicació, fóren trets de fotografies fetes per l'«amateur» bisbalenc Sr. Marjanedes, quan no fou així. En honor a la veritat hem de dir que la fotografia del Castell fou confiada al reputat industrial fotògraf Sr. Emili Cases. Que ens perdoni el bon amic aquesta lleu equivocació, que amb molt de gust fem constar per la seva satisfacció com es mereix.

A les properes platges. — Són en nombre crescutíssim els bisbalencs que cada diumenge es traslladen a les platges de Palafrugell i Palamós. Diumenge passat fou tan extraordinària el nombre de viatgers, que no fou possible enquivir-los en el tren que surt a les 7'45 del matí, havent-se de repartir amb el correu de les 10'45 i fins amb l'express de les 11'40. A la població s'hi va conèixer fortament l'absència de tanta gent. I tant com apretí el calor, el bon negoci per la Companyia del carrilet té traces d'anar seguint.

Encara diran que tot segueix com abans. — Ens enterem que durant l'any passat ingressaren al fons municipal d'aquest Ajuntament en concepte de penyes o multes 2.000 pessetes, i el que va de l'any corrent, passa ja de 1.200 pessetes la quantitat ingressada pel mateix concepte. I que vagin dient els detractors del nou règim, que continuen valguent les influències dels poderosos i imperant les corrupteles amb que es cobria la monarquia.

Nova fase del règim autònom. — Amb el nomenament, pel Govern de la República, del Sr. Selves, ahir conseller de Governació de la Generalitat, per a l'alt càrrec de Cap d'Ordre Públic de Catalunya, al que sembla anirà aparellat el càrrec interí de Governador General de la Regió autònoma, entra en la fase definitiva l'implantació de l'Estatut de Catalunya aprovat per les Constituents de la República. En motiu tan satisfactori, celebrariem infinitament, que les dues tendències que dintre l'Esquerra pugnen per a fer prevaler el seu personal criteri, es possessin d'acord i es disposessin a treballar fermament en l'implantació del règim de llibertat que tots hem conquerit.

Que no ens donguin a nosaltres comarcans el treball d'haver-los de dir, en to d'amonestació com es fa entre família: «Voleu fer el favor de callar?».

Pals

Han canviat substancialment els costums amb el nou règim?

Hom es fa aquesta pregunta en veure les equivocacions que sofreixen els dirigents del Govern.

A la Gaçeta de Madrid n.º 208 publicada el dia 27 de Juliol passat, a petició del Ministre de Marina, En Lluís Companys, el Sr. President de la República decretà el nomenament de Delegat de l'Estat en el Consorci Almadraver a En Pere Coll i Llach.

El qui, com el que sotasigna, coneix a Pere Coll i Llach, sap a fondo que el Govern ha comès un error en depositar un alt càrrec en un home que jamai ha estat republicà, en un home que durant tot el temps de la dictadura era el gran amic d'aquell Governador Civil nomenat Chamorro, de fatídica recordança per aquesta província. Ell era el que durant aquell temps dictatorial portava al Govern Civil la llista de les persones que devien regir l'administració de Pals, de quina administració desgraciada encara en paguem les conseqüències.

Nosaltres, republicans de tota la vida, descendents d'aquells avis que en el dia 6 d'Octubre de 1868 estigueren a La Bisbal per a posar-se sota les ordres de Pere Caimó en defensa de la llibertat i la justícia, nosaltres, que també hem sentit sempre aquests sentiments, que ens hem sacrificat per assolir una República justa i digna, ara ens trobem amenaçats per un caciç que per la simple raó de posseir diners, creu que té dret a governar. Nosaltres donarem un crit d'alarma al poble i estem segurs que aquest es posarà al costat nostre i amb l'esperit de justícia i de dignitat sabrà imposar-se per damunt de tot i arribar fins allà on sigui precís.

Recordem encara les darreres eleccions de Diputats al Parlament Català en les quals aqueix senyor va fer una candidatura diferent a totes les altres i per aquest motiu es varen saber exactament totes les seves forces. Va començar per a fer votar els seus mateixos treballadors que té a la Granja Coll; a aquells treballadors que se'ls pot donar el nom d'esclaus, puix són tractats com a negres, perquè si bé tenim en compte que ell és d'un país que n'hi ha molts de negres, l'Illa de Cuba, i aquí ve reproduint el que passa o el que passava per aquell país.

Aquells homes que té a la Granja treballant de sol a sol, sota les ordres d'un capataç que té un tant per cent en el negoci de la Granja, se'ls tracta sense cap mena de respecte i se'ls hi neguen les necessitats més elementals.

Doncs, comptant i tot amb part d'aquell personal, va arribar a fer vintí cinc vots, davant dels 350 i més votants que hi ha en aquesta vila. Aquests vots sigueren per En Camps Arboix, En Jordà i En Mas; els demés

d'aquella candidatura, foren per l'Esquerra.

Podrà el Sr. Coll amb la seva astúcia i amb els seus diners obtenir càrrecs de Govern; però no podrà mai dominar el nostre poble i les nostres consciències, en tant no canviï radicalment el seu procedir, millor dit, en tant no es faci republicà, republicà d'aquells que treballen i d'aquells que es sacrifiquen perquè regni l'equitat i la justícia en el nou règim.

Pals, 10 d'Agost de 1933.

PERE PIGEM

Palamós

Suicidi. — Dilluns a les 11 i mitja de la nit, en l'habitació que ocupava a l'hotel Bella Vista va desapar-se un tret al front, Mr. Maximilian Choublier, vis-cònsul francès en exercici a la nostra vila. En greu estat fou traslladat a l'hospital, on traspasà a les tres de la matinada del dimarts.

Aquest succés ha sigut el comentari obligat de la setmana, fent-se'n, naturalment, per a tots els gustos i de tots els colors.

Nosaltres, hem tingut ocasió d'apropar-nos en busca d'informació, amb persones molt relacionades amb el traspasat i ens contaren noves molt interessants. Ens digueren que de feia temps venien notant-se en dit senyor, coses un xic anormals i que els feien preveure que preparava alguna cosa com la que ha succeït. No fa pas molts de dies que es personà a l'Ajuntament, i va adquirir un ninxo del cementiri municipal, escollint amb tota atenció el lloc baix plànor que se li presentà; després va obsequiar amb un suculent àpat de despedida a tots els seus amics, dient-los-hi que com que patia molt del cor, era probable que en un atac pròxim traspasés i volia, si aquest cas arribés, haver-se despedit bé dels seus millors amics; a la vetlla del succés va acomiadar-se dels seus companys d'hotel i duenyos del mateix, en una forma més remarcada al retirar-se a descansar, allargant-los-hi la mà, cosa que no tenia per costum els demés dies i tot un seguit d'altres coses que els feien estar sempre en sobressalt d'una desgràcia imminent. Per altre conducte, ens han dit que dit senyor havia tingut seriosos disgustos de família, i que això n'és la causa principal d'aquesta fatal determinació.

En l'habitació de l'hotel es trobaren varies cartes dirigides a diferents adresses, entre les mateixes unes dirigides al senyor jutge en les quals li assabentava el seu traspàs i li regra-ciava els treballs i molèsties que això li causarien.

Fou enterrat el dimarts a la tarda.

Casino «La Unió». — Durant tot l'estiu aquesta antiga societat ha donat un dia de cada setmana escollits concerts i balls, amenitzats per renomades agrupacions musicals baixempordaneses, veient-se tots aquests actes concorregudíssims per una distingida i sel·lecta gèrnació de veranejants i vilatants.

Centre R. Federal. — També aquesta popular societat ha celebrat cada setmana audicions de sardanes i balls de verbena al pati-jardí, que s'han vist concorregudíssims, essent el punt de reunió de les dametes i jovincels ele-

gants. Aquests actes han sigut amenitzats per l'artística Agrupació Musical de la Societat.

Casino El Port. — Tots els dijous ha vingut celebrant, aquesta distingida societat, lluidíssims balls de verbena a la terrassa del Casino, veient-se també concorregudíssims.

El «Jazz-Som-Aquí» n'ha sigut l'encarregat d'amenitzar-los.

Mort repentina. — Dilluns d'aquesta setmana deixà d'existir repentinament al seu domicili, l'obrer del ram de la construcció Joaquim Morell Vergés.

La mort el sorprengué al disposar-se sortir del seu domicili de bon matí. Segons certificat facultatiu, la seva mort fou natural.

Per aquest trist motiu varen onejar les banderes a mig pal al C. R. Federal, entitat de la qual n'era soci el traspasat.

Expressem a la vídua i família Verdager el nostre condol.

Nou hotel? — Se'ns diu que l'antiga casa-xalet de la casa Matas de La Fosca, ha sigut adquirida pel senyor Oller de Cassà de la Selva, el qual té el propòsit d'aixecar-hi en aquell lloc un important edifici-hotel.

Si això és cert, veurem la platja de La Fosca millorada per aquest edifici i això serà motiu per a que sigui encara més concorreguda i pot ésser serà el prelude d'una sèrie de noves construccions de les quals es parla amb insistència.

Excursió per la província de Barcelona. — Dissabte passat verificaren una expedició a Barcelona i la sumptuosa vila de Sitges els joves d'aquesta vila que integren el Chor «El Progrés». A la ciutat comtal, visitaren, entre altres llocs, el Palau de la Generalitat. Per trobar-se absent, no els pogué rebre el president, com hagués estat gust dels coristes.

Restaren tots ells molt satisfets de la seva excursió.

Campanya contra el joc. — L'alcalde d'aquesta població, don Fermí Oliver, al tenir notícia de que en alguns cafès i bars de la mateixa es verificaven partides d'atzar i aposta, tals com el «set i mig», ha comunicat a llurs propietaris de tots els establiments al·ludits que els hi prohibeix terminantment que es jugui als prohibits al seu establiment, baix amenaça, en cas de continuar-se jugant, d'ésser sancionats.

Necrologia. — A l'edat de 85 anys va traspasar a Marín (Pontevedra) la respectuosa senyora donya Soledat Boada, vídua de l'almirant Ferrándiz i mare del delegat marítim d'aquesta província don Joan Ferrándiz, qui exerceix el seu càrrec en aquesta vila.

Trametem al senyor Ferrándiz el nostre sentit condol.

Les festes. — A l'hora d'entrar en premsa aquesta edició, està celebrant la seva tradicional festa major el veí i pintoresc poble de Sant Antoni de Calonge.

La Redacció local

EN VEN
DORMITORI COMPLET
RAÓ: PASSEIG GUIXOLS, 13

Destileries BONET

SANT FELIU DE GUIXOLS

Unic fabricant de les especialitats:

Gran licor ESTOMACAL BONET i Anís refinat EL TROMPO

Premiat amb Diploma d'Honor i Medalla d'Or en l'Exposició de París en 1897. Membre de la Societat de Industrials i Inventors de París. Gran Diploma de Honor i Medalla d'Or en l'Exposició de Barcelona de 1912.

Es ven

Botiga
de comestibles
i pesca salada

Acreditada i centrica

RAÓ: A la nostra Administració.

St. Feliu de Guixols

De l'urbanització St. Telm. — Segons llegim en la premsa barcelonina, sembla que es va a la represa dels treballs d'urbanització de la muntanya de St. Telm, sospesos fa dos anys.

Seria de desitjar que aquesta versió es confirmés.

Juventut Catalanista Republicana. — Han estat nomenats President i Vice-President de la «Juventut Catalanista Republicana», entitat adherida a Acció Catalana Republicana, els nostres amics Jaume Carreró Mascort i Narcís Planas Duch, respectivament, en substitució dels Srs. Labrús i Tauler. El Sr. Tauler dimiteix perquè pels seus repetits viatges no podia atendre les obligacions del càrrec com hauria estat el seu gust.

Agrupació Lliurepensadora. — S'ha fet entrega a l'«Agrupació Lliurepensadora» d'aquesta ciutat d'una vistosa bandera, que serà lluída en tots els actes oficials en que prengui part aquesta entitat.

Dintre pocs dies, es celebrarà reunió general de socis, per a el nomenament dels nous càrrecs de la Junta Directiva.

Centre Republicà d'Esquerra de Castell d'Aro. — Ha estat inaugurat al veïnatge de Castell d'Aro un Centre Republicà adherit a l'Esquerra, al redós del qual formen entusiastes amics nostres, entre els quals s'hi palesa la força de les joves promocions liberals, que desitgen emancipar-se de les tuteles tradicionals que exercien una servitut espiritual en les ruralies catalanes.

Augurem a aquests amics un falaguera èxit.

Teatre Novedats. — Està procedint-se a la reforma de la sala d'espectacles del Teatre Novedats.

Sembla que es transformarà totalment l'instal·lació de l'enllumenat, com així mateix el decorat de la sala, amb nou arranjament de la platea, donant-li la pendent necessària.

Moviment del port durant la primera quinzena d'Agost. — Velers espanyols «Comercio» (dues vegades), procedent i destinat a Barcelona; «Cala Virgili», procedent de Cartagena; «Antonietta», procedent de Sóller.

Vapors espanyols «Virgen de Africa» (dues vegades), amb turistes de Barcelona; «Cabo Carvoeiro», procedent de Bilbao i escales i destinat a Marsella.

Vapors noruecs «Roa», destinat a Dundee i «L. A. Christensen» destinat a Nova York.

Vapor anglès «Castelar» destinat a Londres.

Vapor yugoeslau «Talas», procedent de Susak i Catanfa.

Vapor alemany «Arion», procedent de Bremen i destinat a Anvers.

Comissió Gestora de St. Feliu de Guixols. — Suplicada: Per acord de la Comissió Gestora adoptat en sessió del dia 30 del mes que som, han estat assenyalats els dies 1 al 15 de Setembre d'enguany per tal de matricular tots els qui desitgin ingressar o continuar a les classes de l'Escola municipal d'Idiomes, durant el curs vinent que començarà el dia 15 del dit Setembre.

Fusteria Mecànica de JOSEP JUBERT

GARCIA HERNANDEZ, 21 i 25 — SANT JOAN DE PALAMÓS

Tancat

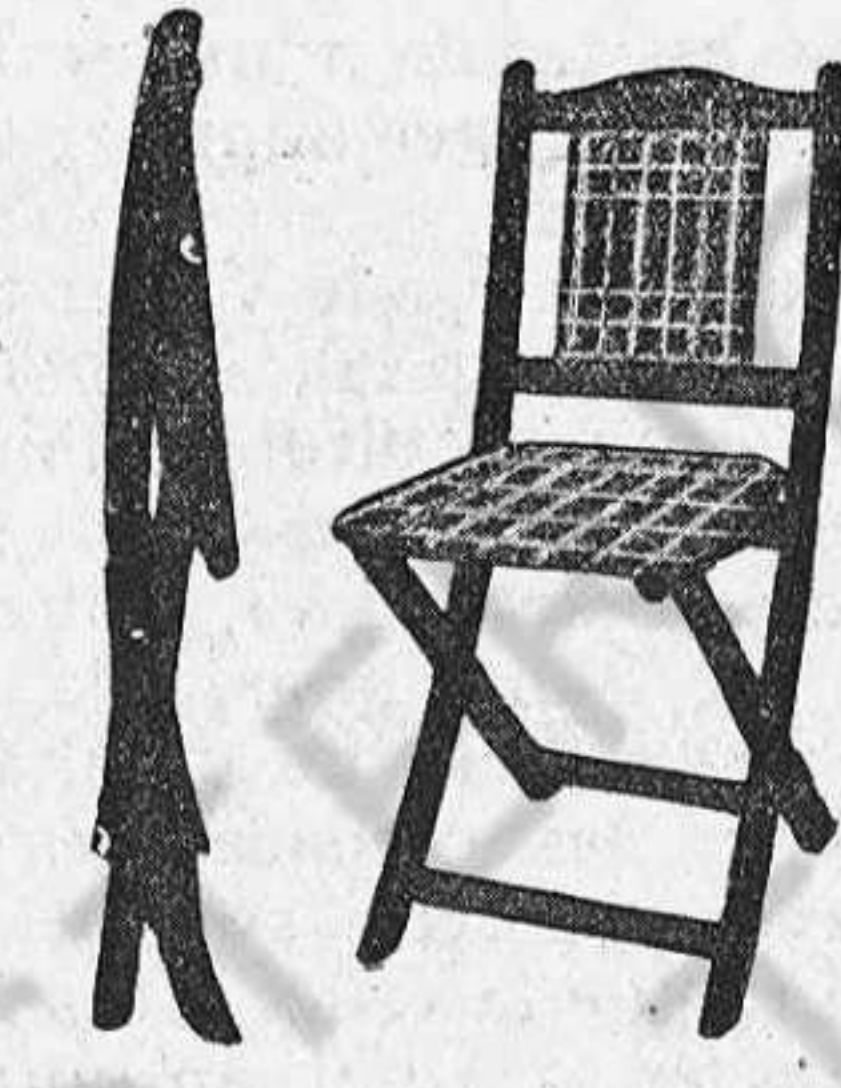

Oberi

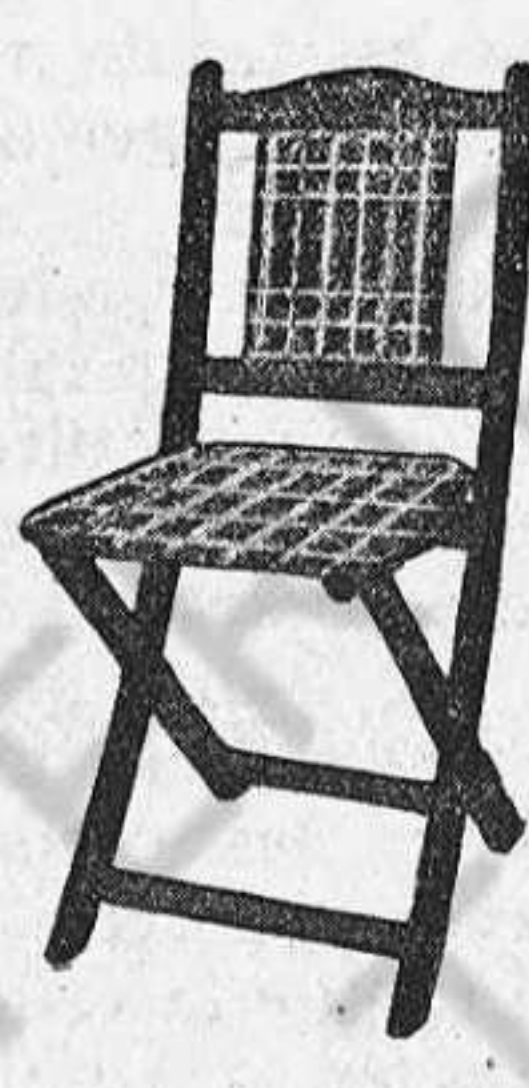
Especialitat
en la
construcció de
seients propis
per a bars
i restaurants

Preus
reduïts

Tancat

Oberi

ES VENEN 2 COTXES

■ Un ESTUDEBAKER SEDAN
4 portes, en molt bon estat, 6 rodes noves, faros Marxal per

2.500 Ptes.

Un BUICK SEDAN, ha fet 37 mil ktrs, 4 portes, 6 rodes noves, 5-7 places, completament nou per

5.000 Ptes.

Raó: EMILI GROS - Garatge - Carretera de Girona, 4 - PALAMÓS

A tal fi es recorda que el dret de matrícula importarà 5 Ptes., quantitat que deurà satisfer-se a la Caixa municipal, i regiran enemics les mateixes bases reglamentadores vigents en el curs passat, les quals bases restaran fixades — durant l'esmentat període — en el tauler d'edictes de la Casa Consistorial, bo i advertint que de allò que es prevé en les 2.ª i 3.ª de les referides bases, en són rellevats aquells que hagin ja estat alumnes de l'Escola d'Idiomes durant el curs darrer.

St. Feliu de Guixols, 31-8-33.

De la pesca en el nostre litoral. — Ens férem eco la setmana passada de l'abús que es palesava en la pesca de les vaques, les quals exercien el seu art en aigües antirreglamentàries.

Altres queixes s'han produït de pobles de la costa Brava on s'ha arribat a malmenar xarxes calades de pescadors per l'arrastre de les «vaques».

Davant d'aquestes infraccions, el Ministre ha ordenat que un delegat de marina realitzi una inspecció a aquestes costes, i del resultat que assolixi s'incoarà expedient a les autoritats que hagin negligit el compliment rigorós de la llei.

També s'ha manat que dos barcos de l'Armada restin a les nostres costes en situació permanent de vigilància, vist que resulta negativa la del Mariner Canté que ara l'exerceix.

Remesa pública. — De la Joventut Catalanista Republicana hem rebut una carta oberta dirigida al nostre col·lega local l'onada, relacionada amb uns comentaris apareguts en una seva edició.

No podem publicar-la en aquest número, per excés d'originals en cartera; ho farem en un successiu, per a donar compliment als desitjos prestats per l'esmentada agrupació local.

De l'Escola d'Idiomes. — Dime-

res d'aquesta setmana estigueren a St. Feliu els professors políglotes senyors Linares, Gibert i Cuttier, que formen el Tribunal que jutja els concursants per a professor de l'Escola Municipal d'Idiomes.

D'acord amb les bases de concurs celebrat l'any passat, ha estat precís procedir a un exàmen suplementari i a una revisió dels resultats aconseguits durant el curs de prova exercit.

Sabem que l'exàmen fou molt rigorós, però desconexem el resultat que ha obtingut.

Possiblement en una pròxima edició podrem donar més detalls.

REGISTRE CIVIL. — Moviment demogràfic registrat en aquesta ciutat durant els dies 25 al 31 del mes passat:

Naixements. — Ilja Eisenmann, de Will i d'Elisabeth.

Defuncions. — Isabel Cateura Mir, de 64 anys; Josep Barnés Llor, de 66 anys.

Moviment del port de St. Feliu de Guixols, durant la segona quinzena d'Agost. — Velers espanyols: «Comercio» (3 vegades) procedent i destinat a Barcelona; «Julio Casciaro» procedent de Cartagena.

Veler italià «Olga D» procedent de Porto Empedocle.

Vapors espanyols: «Virgen de Africa» procedent de Barcelona, amb turistes; «Mar Cantábrico» procedent de Pensacola; «Cervera» procedent de Sevilla i Algecires; «Ario» procedent de Càdiz i Sevilla; «Cabo Cervera» procedent de Bilbao i escales i destinat a Marsella.

Vapors anglesos: «Ponzano» procedent d'Anvers i destinat a Londres; «Carpio» procedent de Lisboa i destinat a Liverpool.

Vapor alemany «Catania» procedent d'Hamburg i destinat a Gènova.

Vapor suec «Andalusia» proce-

dent de Gothenburg i destinat a Gènova.

Vapor holandès «Berenice» procedent d'Amsterdam.

Vapor danès «Ebba» procedent de Hernösand.

Correspondència. — Sr. Director d'«El Programa».

Molt Sr. meu: Molt us agrairia tinguessiu l'amabilitat de publicar-nos aquesta nota. — Vos saluda,

Per la Junta, AGUSTI.

C. E. M. I. M. — Per a contestar a les persones que ens han preguntat perquè no ha tingut lloc l'exposició de l'indi Sr. Sukumar Denskar, al nostre local, hem de fer públic que, en efecte, la dita exposició tenia de celebrar-se al Centre, però que degut a unes maniobres del Casal Llevantí, prop de l'expositor, ens ha estat sotreta quan ja s'havien fet tots els tràmits.

Agrairiem a la Junta del Casal que no es repetís un acte semblant, i més encara quan ha vingut a les nostres oïdes que amb una exposició recent es va intentar la mateixa cosa sense, però, que tinguessin un èxit tan falaguera com aquesta vegada.

La Junta del C. E. M. I. M.

Sessió de l'Ajuntament del dia 23 Agost — Valls; Campà, Bonal.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

També s'aproven, dos padrons per al cobrament dels drets municipals per Vigilància d'establiments públics i per Inspecció de motors i instal·lacions industrials.

Es concedeix permís per a construir albellons als senyors següents: Josep Vilossa, Gaietà Girona i Lluís Llor.

Amb referència a la instància presentada pels Germans Cruz, s'acorda concedir permís per a construir una tanca adient a l'alineació que correspondria avençar la façana, previa admissió del projecte definitiu. A més a més s'acorda retornar una instància dels mateixos senyors en la qual es demana permís per a col·locar una vela, per no haver-hi lloc, mentre no s'hagi acomplert l'acord precedent.

Passa a informe una instància del senyor Miquel Payet, demanant la reposició de l'acord prè en la sessió anterior relatiu a la construcció clandestina d'una clavaguera a una finca de la seva propietat situada a la platja de Sant Pol.

També passa a informe una instància del senyor Grau Pujol, demanant permís per a modificar una finestra.

El senyor Campà proposa, que considerant insuficient la retribució al meritori senyor Antoni Blanch, atés el seu treball, li sigui augmentat el sou en 25 pts. cada mes. S'aprova.

S'aixeca la sessió a 1 quart d'onze de la vetlla.

Conferència del professor J. Donjó, al Centre R. F. C. de St. Feliu

Dimarts a la nit el culte professor J. Donjó donà una suggestiva conferència al local del Centre R. F. C. Fou un acte verament interessant, on el públic pogué fruit d'una espiritual i educadora conversa.

Fa ús de la paraula el senyor Donjó i diu que la prohibició de l'ensenyament religiós respon al programa i anhels del nostre republicanisme.

Es refereix a la figura del nen i diu que els religiosos han procurat sempre, mitjançant l'escola, dominar la consciència dels nens per així guanyar la consciència dels espanyols.

Fa 144 anys que França portava a terme la modificació de la cultura trencant l'influència escolta confessional. Espanya, abans del 14 d'Abril, es trobava igual que França abans del 1789, o sigui subjugada per la cleràcia, la noblesa i el militarisme. La República ve a trencar la tradició de aquest domini.

Es evident que el nen és la matèria prima de tots els exponents, nobles o malvats; el nen ho és tot, abasta tot el problema mundial. Predominen dues teories sobre el nen; una és: el nen és dolent per naturalesa, el nen és un dimoni que ha vomitat l'infern. Així ho diu un llibre famós i així es basa la cleràcia en la seva ensenyança. Es refereix al passatge d'Adan i Eva quan foren foragitats del Paradís per haver menjat la poma i el càstig imposat per Déu sobre d'ells i tota la seva descendència.

Es refereix a l'ensenyament dintre de les escoles confessionals i afirma que les deficiències pedagògiques i, inclús el mal humor de l'educador, és curat pel fuet i el càstig. D'aquí neix la dita de que «la lletra amb sang entra» i «qui et vol bé qui et fa plorar».

Rousseau canvia aquesta teoria i ens diu, el nen és bo, és graciós, és amant i el mestre és l'amic i company que vetlla per la personalitat de l'infant.

Abans de la República lluitaven aquestes dues teories amb desventatge per la segona. Quin pare o mare podria estar d'acord amb la teoria dels teòlegs tractant-se d'un seu fill?

Des de Constantí, l'església ha dominat els poders públics, obrint surcs profunds per tots els mitjans i això és el que ha fet possible que perdurés aquest predominí durant tants segles, permetent que ordes i congregacions religioses s'emportessin i dominessin les consciències.

Quin és el producte evident de 2.000 anys de predominí de l'escola confessional a Espanya? 10 milions d'analfabets!

El Nord d'Europa, amb contrast amb el Sud, mostra una gran diferència de capacitat cultural i aquesta diferència tan antagònica no és més que l'exponent del predominí d'aquesta escola.

Luter inicià la protesta religiosa logrant trencar l'influència del papat de Roma. Després França féu el mateix. Així es demostra que totes les nacions que han fet la reforma religiosa, són les que tenen una posició específica més elevada. Nosaltres, en canvi, anem rerasagats pel pes d'aquesta llosa de plom que no ens deixa caminar pel camí dels coneixements i del progrés.

Tornant a parlar de la psicologia del nen, podem afirmar que de molts

Banc de Palafrugell

Palafrugell - Sant Feliu de Guíxols - La Bisbal - Torroella de Montgrí - Llagostera

Sucursal de Sant Feliu de Guíxols

TOTA MENA D'OPERACIONS BANCARIES

segles la cleràcia s'ha donat compte de la necessitat de dominar la consciència del nen per dominar també en totes les altres esferes. Així veiem que a partir del segle V, per mitjà de la cultura parroquial, abacial i catedral, fan una cultura d'interessos sols per dominar aquesta consciència.

Roma, al segle XVI, troba el Salvador en Sant Ignasi de Loyola, creant una milícia de combat per a exterminar les consciències lliures, que llavors anaven sorgint. Aquest fou qui tingué la visió clara del què convenia fer, o sigui apropiarse de la consciència del nen i per això creà les escoles jesuïtes, que acabaren amb l'ensenyament lliure.

Parla dels internats i diu que aquests persegueixen l'anul·lació de l'influència dels pares sobre els infants i dominar-los. Els priva d'assistir als espectacles públics a no ésser que es tracti, digué, d'una execució d'heretges. Per mitjà dels seus mètodes, creen generacions de persones que porten temperaments hipòcrites i que ocasionen perjudicis a la massa social.

Es refereix a la llei de congregacions religioses i diu que ara surten emparant-se en lo sentimental i parlen de llibertat. Sempre s'ha vist que es queixen que els coarten la llibertat quan ells no la poden coartar i que els endogalen quan ells no poden endogalar.

Definí la paraula educar. Vol dir extreure de l'infant tot el que dintre d'ell s'estatja. Sòcrates comparava el mestre a la llevadora que extreu el nen de dintre la mare. Educar vol dir formar consciència, personalitat, individualitat, originalitat.

L'apartament de la dona de l'ensenyament respon al pensament teòleg de que la dona és la serp, suma de tots els mals i adversitats.

Per això la República ha de lluitar per l'escola laica i única. Les religions, com a coneixement, s'han de ensenyar a l'escola, però com a sentiment es deuen foragitar.

Tota religiositat que es tanqui dins l'individu no es deu perseguir; és l'imposada que deu exterminar-se.

Parla de la forma a seguir en tots els pobles i poblets per acabar amb el predominí de l'escola confessional, amparats per la Llei de congregacions religioses i diu que devem fer tots un esforç per igualar i sobrepassar les aventatges materials que puguin oferir-los, perquè si per desídia o per abúlia no es porta aquest camí oferint bons locals i bons mestres a l'altura llur, aquest predominí continuarà, perquè ells, abans de cedir, posaran tota mena d'entrebancs i faran el que calgui per a salvar el seu predominí.

Els aplaudiments que es succeïren

en acabar aquesta conferència són prova inequívoca de la cordialitat i interès que despertà entre els oients que omplien la sala del Centre.

Agraïm, per la nostra part, al ben documentat conferenciant la seva exquisida labor didàctica, que bona falta fa al nostre públic. Actes d'indole semblant són necessaris i mereixen l'aplaudiment de tots els amants de l'educació popular.

SALO CATALUNYA

El concert de música moderna del dia 24, nit

Difícil és sempre fer alguna crítica de semblants actes, bó i més en el present cas, la matèria del qual és gairebé desconeguda encara en el nostre ambient musical.

El concert esmentat fou, exceptuant tres cançonetes italianes, a base de composicions originals dels senyors Hugo Herrmann, de Berlín i Will Eisenmann, de París.

Aquests senyors conreen el difícil art de la música moderna, a l'estil Strawinsky, Ravel, etc., qual música no és possible compenetrar-la bé fins que hom la coneix abastament.

La primera part del programa estava dedicada a la presentació de les obres: «Meditacions sobre un tema gregorià», per piano sol, formada de 5 temps, i «Tres cants» (David, Manuel, El Naixement del Rei) tots tres glossant episodis bíblics, ambdues obres originals del senyor Herrmann.

Aquest senyor demostrà ésser un gran artista, tant en la composició com en la interpretació de les seves obres. De les «Meditacions sobre un tema gregorià» va ressaltar molt l'«Himne» en el qual poguérem oir uns accords molt plens i de molt d'efecte.

Formaven la segona part: «Suite per piano» a 6 temps; «Tres Elegies Perses» per cant i piano; «Concert per violí i piano» 3 temps, totes aquestes obres compostades pel senyor Eisenmann, demostrant també aquest senyor una plena coneixença de l'escola moderna.

El «Concert per violí i piano», va ésser lo que va plaure més al públic, degut a haver-hi més variació i tonalitats diferents. Cal fer esment de que els dos últims temps d'aquest concert han sigut compostats aquí a Sant Feliu, durant l'estància del senyor Eisenmann.

Apart de la música, el programa estava compost també de vèries peces de cant, les quals varen anar a càrrec de la gentil senyoreta alemanya, resident a París, Eva Westphal, que va donar una interpretació acuradíssima al seu comès, cantant amb molt de sentiment i profunda expressió, demostrant ben clarament el seu temperament artístic.

El «Concert per violí i piano», interpretat per la senyoreta Westphal (violí) i senyor Eisenmann (piano), que com ja hem dit va plaure moltíssim, fou executat mestriolament, principalment el tercer temps «Allegro spirituosissimo», el qual ens causà molt bona impressió.

Com a complement d'aquesta vetllada hauria estat millor l'haver-hi inclòit una part dedicada als autors clàssics, Schubert, Schumann, Mozart, Granados, etc., per qual cosa hauria estat més complet, i aquesta era la intenció dels artistes que hi prengueren part, però no fou possible degut a que aquesta secció de música clàssica devia anar a càrrec de l'esposa del senyor Eisenmann, senyora Elizabeth Eisenmann, gran concertista de piano, la qual per causes especials no pogué prendre part en el concert celebrat.

Finalment, cal dir que celebrariem sovintejessin aquestes vetllades tan selectes, que ens recorden els jorns tan feliços que ens donà temps enrera la nostra «Associació de Música», tot lo qual serveix per a enlairar el nostre esperit i demostrar el gust del poble envers les coses divines.

* * *

En vista de l'èxit remarcable obtingut en el darrer concert celebrat en el Saló Catalunya, el compositor alemany Sr. Will Eisenmann, donarà a mitjans del mes de Setembre, un altre concert en el mateix Saló, el qual serà dedicat a la música clàssica, prenent-hi part, endemés del dit senyor, la seva esposa Sra. Elizabeth Eisenmann, gran concertista de piano, i la Srta. Eva Westphal, cantatriu i violinista, ja coneguda d'aquest públic.

Comitè Comarcal del Partit Republicà Federal del Baix Empordà

(Adherit a Esquerra Republicana de Catalunya)

Es convoca als Delegats que integren el Comitè Comarcal, a la reunió que tindrà lloc el diumenge, dia 10 de Setembre proper, a 3 hores de la tarda en el Centre Republicà Federal de Palamós.

ORDRE DEL DIA

- 1er. Cobrament de quotes vençudes.
- 2.º Discussió d'una proposta del Centre Republicà Federal Català de Sant Feliu de Guíxols que fa referència a la indústria suro-tapera i resolució a prendre sobre la mateixa.
- 3er. Assumptes generals.

Palamós, 3 Setembre 1933.

EL SECRETARI, JOAN MATAMALA

EL PRESIDENT, JOSEP FABREGA

Taxis Villosa

Fermí Galàn (ex Creu), 17 Tel. 80
Sant Feliu de Guíxols